

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΘΝΙΚΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ
ΚΑΙ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ

Γενική Γραμματεία Εταιρικού Συμφώνου
Περιφερειακής Ανάπτυξης (ΕΣΠΑ)
Γεν. Διεύθυνση Θεσμικής κι Επιχειρησιακής
Υποστήριξης ΕΣΠΑ
Ειδική Υπηρεσία Κρατικών Ενισχύσεων και
Χρηματοδοτικών Εργαλείων (ΕΥΚΕ-ΧΕ)

ΕΥΚΕ-ΧΕ: 1103

Ταχ. Δ/νση:	Νίκης 10, 3ος όροφος, 105 63, Αθήνα	Προς :	Διεύθυνση Ενδιάμεσου Φορέα Διαχείρισης (ΕΦΔ) Συνδέσμου Δήμων Νότιας Αττικής (ΣυΔΝΑ)
Πληροφορίες:	Δ. Ζαραλίδου		
Τηλέφωνο:	210 3742079	e-mail:	s.kougioufas@kallithea.gr
Email:	d.zaralidou@minfin.gr		ddrosis@mou.gr aspiliotis@mou.gr entotsika@mou.gr

ΘΕΜΑ: Διατύπωση γνώμης σχετικά με την υποβληθείσα Πρόσκληση με τίτλο «*Προώθηση της κοινωνικής επιχειρηματικότητας*»

Σχετ: Το από 28-08-2024 απεσταλμένο ηλεκτρονικό μήνυμά σας και τα συνημμένα σε αυτό έγγραφα (Α.Π. εισ. 122142 ΥΠΟΙΚ/ΕΥΚΕ-ΧΕ 1103/28-08-2024).

Σε συνέχεια του ανωτέρω σχετικού, στο οποίο επισυνάπτονται

- 1ο. Το σχέδιο της Πρόσκλησης με Κωδικό Πρόσκλησης 4.1.ΣυΔΝΑ20, Α/Α ΟΠΣ 10661 και τίτλο «*Προώθηση της κοινωνικής επιχειρηματικότητας*»,
- 2ο. Το με Α.Π. 53942/ΕΥΚΕ 984/13-05-2021 έγγραφο της Υπηρεσίας μας με τίτλο «*Διατύπωση γνώμης επί του σχεδίου Πρόσκλησης με τίτλο "Προώθηση της κοινωνικής επιχειρηματικότητας" στο πλαίσιο του Ε.Π. «ΑΤΤΙΚΗ» 2014-2020*» που αφορούσε την ίδια Πρόσκληση,

Με τη συγχρηματοδότηση
της Ευρωπαϊκής Ένωσης

Σελίδα 1 από 10

η Διεύθυνση Ενδιάμεσου Φορέα Διαχείρισης (ΕΦΔ) Συνδέσμου Δήμων Νότιας Αττικής (ΣυΔΝΑ) ζητά την άποψη της ΕΥΚΕ-ΧΕ, αναφορικά με την υπαγωγή ή μη στο καθεστώς των Κρατικών Ενισχύσεων του ανωτέρω σχεδίου της Πρόσκλησης «Πρωώθηση της κοινωνικής επιχειρηματικότητας».

Λαμβάνοντας υπόψη το θεσμικό πλαίσιο των Κρατικών Ενισχύσεων της Ευρωπαϊκής Ένωσης, επισημαίνονται τα εξής:

1. Σύμφωνα με το σχέδιο της υποβληθείσας Πρόσκλησης, η δράση 4.1.ΣυΔΝΑ20 «Πρωώθηση της κοινωνικής επιχειρηματικότητας» εντάσσεται στην κατηγορία δράσεων 3.5.1.ΣυΔΝΑ20: «Πρωώθηση της κοινωνικής επιχειρηματικότητας» της εγκεκριμένης Στρατηγικής ΒΑΑ της Χωρικής Αρχής του Συνδέσμου Δήμων Νότιας Αττικής, του Περιφερειακού Προγράμματος - ΠεΠ «Αττική» 2021-2027 και αφορά στη στήριξη της αυτοαπασχόλησης και της σύστασης επιχειρήσεων.

Η πρωτοβουλία αφορά σε διαδημοτική δράση, στο πλαίσιο της ΒΑΑ «Η μουσική και η ιστορία των δρόμων», με στόχο την συμβουλευτική υποστήριξη, την επιμόρφωση και την εν γένει ενίσχυση και προετοιμασία άνεργων ωφελούμενων που ανήκουν σε Ευπαθείς Ομάδες (ευάλωτες, ειδικές και λοιπές ομάδες στην περιοχή παρέμβασης, με έμφαση στους δικαιούχους του ελάχιστου εγγυημένου εισοδήματος) και οι οποίοι συναντούν προβλήματα προσαρμογής και κοινωνικοποίησης, αφενός για την προώθηση τους στην απασχόληση και την κοινωνική τους ένταξη στην αγορά εργασίας σε αντικείμενα και τομείς που αφορούν στην Κοινωνική Οικονομία και αφετέρου την διερεύνηση επιχειρηματικής δραστηριοποίησης στην Κοινωνική Επιχειρηματικότητα μέσω ανάλογης κατάλληλης επιμόρφωσης.

Η δράση περιλαμβάνει **παρεμβάσεις επαγγελματικής συμβουλευτικής, επαγγελματικής κατάρτισης και πιστοποίησης γνώσεων των ωφελούμενων**, με σκοπό την παροχή πρόσθετων γνώσεων και επαγγελματικών εφοδίων που αφενός θα συμβάλλουν στην καλύτερη τοποθέτηση τους στην τοπική αγορά εργασίας σε αντικείμενα της Κοινωνικής Οικονομίας και αφετέρου θα καταστήσουν τους εκπαιδευόμενους ικανούς να διερευνήσουν την δημιουργία και σύσταση κοινωνικής επιχείρησης.

Οι ωφελούμενοι θα λάβουν το παρακάτω μίγμα υπηρεσιών:

- **Συμβουλευτική** όλων των ωφελούμενων με στόχο τη διερεύνηση αναγκών, τον προσωπικό και επαγγελματικό απολογισμό και την κατάρτιση ατομικού σχεδίου δράσης (5 ατομικές συνεδρίες ανά ωφελούμενο). Ως αποτέλεσμα της συμβουλευτικής υποστήριξης θα γίνεται η ανάλογη **σύνδεση των ωφελούμενων σε τμήματα Κατάρτισης** σχετικά με διαφορετικές θεματικές ενότητες που σχετίζονται με την Κοινωνική Οικονομία & Επιχειρηματικότητα βάσει των προτεραιοτήτων της ΒΑΑ.

- Α. Κοινωνική Οικονομία - Επιχειρηματικότητα & Τουρισμός
- Β. Κοινωνική Οικονομία - Επιχειρηματικότητα & Πολιτισμός- Επαγγελματική Κατάρτιση όλων των ωφελούμενων σε:

- Βασικές γνώσεις Ηλεκτρονικών Υπολογιστών & Εφαρμογές στην Κοινωνική Οικονομία / Επιχειρηματικότητα, ως απαραίτητο υπόβαθρο για όλους τους τομείς της ΒΑΑ όπως και για την Κοινωνική Οικονομία (τα προγράμματα θα έχουν διάρκεια 80 ώρες)

- Α. Κοινωνική Οικονομία - Επιχειρηματικότητα & Τουρισμός (διάρκεια κατά μέσο όρο 120 ώρες)

- ❖ Βασικές έννοιες της κοινωνικής οικονομίας, ανάπτυξη κοινωνικής Επιχειρηματικότητας, Θεσμικό Πλαίσιο, Οργάνωση & Διοίκηση, χρηματοδότηση Κοινωνικών επιχ/σεων

- ❖ Στο πλαίσιο της κατάρτισης θα προσφέρονται ως εξειδικευμένα παραρτήματα, επιπρόσθετο υλικό (καλές πρακτικές, εκθέσεις, άρθρα, ψηφιακό υλικό, πρότυπα σχέδια για εκπόνηση σχεδίων σύστασης ΚΟΙΝΣΕΠ, κ.α.)

- Β. Κοινωνική Οικονομία - Επιχειρηματικότητα & Πολιτισμός (διάρκεια κατά μέσο όρο 120 ώρες)

- ❖ Βασικές έννοιες της κοινωνικής οικονομίας, ανάπτυξη κοινωνικής Επιχειρηματικότητας, Θεσμικό Πλαίσιο, Οργάνωση & Διοίκηση, χρηματοδότηση Κοινωνικών επιχ/σεων.

- ❖ Στο πλαίσιο της κατάρτισης θα προσφέρονται ως εξειδικευμένα παραρτήματα, επιπρόσθετο υλικό (καλές πρακτικές, εκθέσεις, άρθρα, ψηφιακό υλικό, πρότυπα σχέδια για εκπόνηση σχεδίων σύστασης ΚΟΙΝΣΕΠ, κ.α.)

- **Πιστοποίηση δεξιοτήτων και επαγγελματικών προσόντων** βάσει αναγνωρισμένων προτύπων (στις οριζόντιες δεξιότητες των ΤΠΕ)

- **Καταβολή Επιδομάτων.**

Κατά την υλοποίηση θα αξιοποιηθούν οι κατάλληλες εκπαιδευτικές τεχνικές τόσο στο επίπεδο της θεωρητικής κατάρτισης, όσο και στο πλαίσιο των εφαρμοσμένων πρακτικών της θεωρητικής κατάρτισης, π.χ. ομάδες εργασίας, παιχνίδια ρόλων, μελέτες περίπτωσης, ομάδες εργασίας, καταγισμός ιδεών, κ.α.

Από τη Δράση αναμένεται να ωφεληθούν τουλάχιστον **250 ωφελούμενοι άνεργοι**. Στο πλαίσιο της Δράσης δεν θα εξετάζεται η σύσταση Κοινωνικών Επιχειρήσεων. Σκοπός της δράσης είναι η ενημέρωση, η ενίσχυση και η επιμόρφωση των συμμετεχόντων στην Κοινωνική Επιχειρηματικότητα και την Κοινωνική Οικονομία, ώστε όποιος επιθυμεί να έχει λάβει τις απαραίτητες γνώσεις και δεξιότητες ώστε είτε να απασχοληθεί στον ευρύτερο τομέα της Κοινωνικής Οικονομίας εστιάζοντας στους κλάδους της ΒΑΑ, είτε να διερευνήσει το ενδεχόμενο να δραστηριοποιηθεί επιχειρηματικά στην Κοινωνική Οικονομία. Σε κάθε περίπτωση θα υποστηρίζεται η κοινωνική του ένταξη / επανένταξη.

Με τη συγχρηματοδότηση
της Ευρωπαϊκής Ένωσης

Δικαιούχος των Πράξεων της παρούσας Πρόσκλησης είναι ο **Σύνδεσμος Δήμων Νότιας Αττικής** (Συ.Δ.Ν.Α.), Τμήμα Προγραμματισμού & Ανάπτυξης της Διεύθυνσης Τεχνικών Έργων & Αναπτυξιακών Προγραμμάτων του Συ.Δ.Ν.Α. και όσοι φορείς έχουν συνάψει προγραμματική σύμβαση με τον εν λόγω φορέα.

Ωφελούμενοι της Πράξης είναι **250 άνεργοι ωφελούμενοι**, που ανήκουν σε Ευπαθείς Ομάδες (ευάλωτες, ειδικές και λοιπές ομάδες στην περιοχή παρέμβασης, με έμφαση στους δικαιούχους του ελάχιστου εγγυημένου εισοδήματος).

Ο **συνολικός προϋπολογισμός** της Πρόσκλησης ανέρχεται σε **250.000,00 €**.

2. Το άρθρο 107 παράγραφος 1 της Συνθήκης ορίζει τις κρατικές ενισχύσεις ως «**ενισχύσεις που χορηγούνται υπό οποιαδήποτε μορφή από τα κράτη ή με κρατικούς πόρους και που νοθεύουν ή απειλούν να νοθεύσουν τον ανταγωνισμό** διά της ευνοϊκής μεταχείρισης ορισμένων επιχειρήσεων ή ορισμένων κλάδων παραγωγής [...], κατά το μέτρο που επηρεάζουν τις μεταξύ κρατών μελών συναλλαγές». Με βάση την Ανακοίνωση της Επιτροπής για την έννοια της Κρατικής Ενίσχυσης (2016/C 262/01), που εξειδικεύει το άρθρο 107 παράγραφος 1 της ΣΛΕΕ, οι κανόνες για τις κρατικές ενισχύσεις εφαρμόζονται μόνο όταν ο αποδέκτης της ενίσχυσης είναι «επιχείρηση». «Επιχειρήσεις» θεωρούνται οι **οντότητες που ασκούν οικονομική δραστηριότητα ανεξάρτητα από το νομικό καθεστώς που τις διέπει και τον τρόπο χρηματοδότησής τους**. Συνεπώς, ο χαρακτηρισμός μιας συγκεκριμένης οντότητας ως επιχείρησης εξαρτάται αποκλειστικά από τη φύση των δραστηριοτήτων που ασκεί. Μεταξύ άλλων, ο χαρακτηρισμός μιας οντότητας ως επιχείρησης συνδέεται πάντα με συγκεκριμένη δραστηριότητα. Μια οντότητα που ασκεί τόσο οικονομικές όσο και μη οικονομικές δραστηριότητες πρέπει να θεωρείται επιχείρηση μόνο σε σχέση με τον πρώτο τύπο δραστηριοτήτων. Για να γίνει διάκριση μεταξύ οικονομικών και μη οικονομικών δραστηριοτήτων, το Δικαστήριο έχει επανειλημμένα αποφανθεί ότι κάθε δραστηριότητα που συνίσταται στην παροχή αγαθών και υπηρεσιών στην αγορά αποτελεί οικονομική δραστηριότητα.

3. Επισημαίνεται ότι **οι υπηρεσίες συμβουλευτικής, κατάρτισης και πιστοποίησης γνώσεων ανέργων συνιστούν οικονομική δραστηριότητα**. Εναλλακτικά, βάσει όμως των ιδιαίτερων χαρακτηριστικών τους και καθότι αφορούν στην πρόσβαση ή/και επανένταξη στην αγορά εργασίας, **δύνатаι να χαρακτηρισθούν ως Υπηρεσίες Γενικού οικονομικού Συμφέροντος (ΥΓΟΣ)**, καθώς εκπληρώνεται μία Υποχρέωση Δημόσιας Υπηρεσίας (Public Service Obligation), σύμφωνα με τα οριζόμενα του άρθρου 106 παράγραφος 2 της ΣΛΕΕ. Ως εκ τούτου, σύμφωνα με το

με Α.Π. 31523/ΕΥΚΕ 446/19-3-2018 έγγραφο της ΕΥΚΕ με θέμα «Ζητήματα ενισχύσεων σε δράσεις συμβουλευτικής κατάρτισης-πιστοποίησης σε ανέργους», η χρηματοδότηση της παροχής υπηρεσιών συμβουλευτικής υποστήριξης, επαγγελματικής κατάρτισης και πιστοποίησης σε ανέργους πρέπει να εξετάζεται, εάν συνιστά συμβιβάσιμη ενίσχυση που απαλλάσσεται της κοινοποίησης με βάση τα προβλεπόμενα στην Απόφαση 2012/21/ΕΕ περί ΥΓΟΣ ή τον Κανονισμό (ΕΕ) 2832/2023 (De Minimis ΥΓΟΣ).

Η ΥΓΟΣ είναι μια δημόσια υπηρεσία οικονομικού και κοινωνικού οφέλους που δεν παρέχεται καθόλου ή παρέχεται με μη επαρκείς όρους από την αγορά και την οποία το κράτος αναθέτει την παροχή της σε συγκεκριμένο πάροχο, με συγκεκριμένες προδιαγραφές παροχής και τεκμηριωμένο κόστος το οποίο καλύπτεται ως αντιστάθμιση. Μια ΥΓΟΣ αφορά σε υπηρεσίες προς πολίτες προς το δημόσιο κοινό όφελος.

Κατ' εφαρμογή των κανόνων για τις κρατικές ενισχύσεις, οι δημόσιες αρχές μπορούν να οργανώνουν και να χρηματοδοτούν τις ΥΓΟΣ όπως επιθυμούν, υπό τον όρο ότι οι σχετικές αντισταθμίσεις που χορηγούν δεν υπερβαίνουν το αναγκαίο για την εκπλήρωση της αποστολής της ΥΓΟΣ με οικονομικά αποδεκτούς όρους, ήτοι προσδιοριζόμενες με αντικειμενικότητα και διαφάνεια, σύμφωνα με το άρθρο 106 παράγραφος 2 της ΣΛΕΕ.

Στην περίπτωση ύπαρξης κρατικής ενίσχυσης υπό την μορφή αντιστάθμισης για την παροχή δημόσιας υπηρεσίας ΥΓΟΣ και για συγκεκριμένες κατηγορίες κοινωνικών υπηρεσιών εφαρμόζεται η Απόφαση της Επιτροπής της 20ής Δεκεμβρίου 2011 (2012/21/ΕΕ), σχετικά με την εφαρμογή του άρθρου 106 παράγραφος 2 της ΣΛΕΕ (ή ο Κανονισμός (ΕΕ) 2832/2023 - De Minimis ΥΓΟΣ) και αφορούν κρατικές ενισχύσεις που εξυπηρετούν κοινωνικές ανάγκες, ενδεικτικά όπως τη μακροχρόνια υγειονομική περίθαλψη, τη μέριμνα του παιδιού, **την πρόσβαση και επανένταξη στην αγορά εργασίας**, την κοινωνική στέγη, καθώς και την περίθαλψη και την κοινωνική ένταξη ευάλωτων ομάδων.

4. Στο σχέδιο Πρόσκλησης **δεν είναι διακριτοί οι ρόλοι του Δικαιούχου**, ο οποίος αναθέτει την ΥΓΟΣ **και του Παρόχου**, στον οποίο ανατίθεται η ΥΓΟΣ, καθώς ο Σύνδεσμος Δήμων Νότιας Αττικής έχει και τους δύο ρόλους. Η διττή υπόσταση του Συνδέσμου διαφαίνεται ότι θα αναδείξει εν γένει προβλήματα κατά την παροχή των υπηρεσιών στο πλαίσιο της ΥΓΟΣ, καθώς **ο Σύνδεσμος Δήμων Νότιας Αττικής θα έχει ταυτόχρονα τον ρόλο του «ελεγκτή» και του «ελεγχόμενου»**, κατά τον έλεγχο του είδους των υπηρεσιών (ποσότητες αλλά και απαιτούμενο κόστος), της ορθότητας των οικονομικών στοιχείων, όπως και της επιλεξιμότητας των δαπανών των υποδράσεων. Είναι αναγκαίο να τονισθεί ότι στο πλαίσιο της αξιολόγησης των προτάσεων που θα υποβληθούν στην υπό εξέταση Πρόσκληση και της εφαρμογής του θεσμικού πλαισίου των ΥΓΟΣ, η περιγραφή των

παρεχόμενων υπηρεσιών στην πράξη ανάθεσης πρέπει να είναι σαφής, ακριβής και λεπτομερής ως προς το είδος των υπηρεσιών που παρέχονται και δεν πρέπει να επαφίεται στον Πάροχο περιθώριο διακριτικής ευχέρειας ως προς τους όρους παροχής της ΥΓΟΣ, ώστε να καθίσταται δυνατός ο έλεγχος παροχής της υπηρεσίας, η παρακολούθηση της αντιστάθμισης και η διασφάλιση αποτροπής της υπερ-αντιστάθμισης.

Όλα τα θέματα της διάκρισης των ρόλων και των ενεργειών θα πρέπει να αντιμετωπισθούν κατηγορηματικά κατά την σύνταξη της Έκθεσης Τεκμηρίωσης περί ΥΓΟΣ, όπως και στο Τεχνικό Δελτίο Πράξης, καθώς και να περιγράφεται η ενδεχόμενη- όσο και συνιστάμενη - κατά περίπτωση - διαδικασία επιλογής αναδόχων με βάση τα προβλεπόμενα περί δημοσίων συμβάσεων (Ν. 4412/2016, όπως τροποποιήθηκε και ισχύει).

5. Σύμφωνα με την περιγραφή του αντικειμένου της υπό εξέταση Πρόσκλησης και δεδομένου ότι δεν δύναται να καθοριστεί εκ των προτέρων με ασφάλεια, εάν οι Πράξεις που πρόκειται να υποβληθούν ενέχουν ή όχι στοιχεία κρατικής ενίσχυσης, πρέπει να καλυφθεί επαρκώς το θεσμικό πλαίσιο των κρατικών ενισχύσεων. Ως εκ τούτου, για λόγους πληρότητας του θεσμικού πλαισίου των κρατικών ενισχύσεων **στο προοίμιο (στα «Έχοντας υπόψη»)** της Πρόσκλησης θα πρέπει να πραγματοποιηθούν οι ακόλουθες αλλαγές:

Να απαλειφθούν

1) Η με Α.Π. 92415/ΕΥΚΕ6282/28-08-2017 επιστολή της ΕΥΚΕ «Οδηγίες και Παρότρυνση Τήρησης Διαδικασιών προς Φορείς που εμπλέκονται στη χορήγηση Κρατικών Ενισχύσεων», (υπό στοιχείο 9), καθώς πλέον ισχύει η με Α.Π. 99801/ΕΥΚΕ-ΧΕ 1162/27.10.2023 νέα εγκύκλιος της ΕΥΚΕ-ΧΕ με θέμα «Οδηγίες προς φορείς που εμπλέκονται στη διαχείριση συγχρηματοδοτούμενων δράσεων κατά την προγραμματική περίοδο 2021-2027 αναφορικά με ζητήματα κρατικών ενισχύσεων», η οποία ορθά αναφέρεται στο υπό στοιχείο 11.

2) Ο Κανονισμός 1407/2013 (στο υπό στοιχείο 13), καθώς πλέον ισχύει ο νέος αντίστοιχος Κανονισμός (ΕΕ) 2023/2831 της Επιτροπής της 13ης Δεκεμβρίου 2023, σχετικά με την εφαρμογή των άρθρων 107 και 108 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης στις ενισχύσεις ήσσονος, ο οποίος ορθά αναφέρεται στο ίδιο υπό στοιχείο 13.

Να προστεθούν

3) Η Ανακοίνωση της Επιτροπής σχετικά με την έννοια της κρατικής ενίσχυσης, όπως αναφέρεται στο άρθρο 107 παράγραφος 1 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης (2016/C 262/01).

4) Η Απόφαση της Επιτροπής, της 20ής Δεκεμβρίου 2011, για την εφαρμογή του άρθρου 106 παρ. 2 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης στις κρατικές ενισχύσεις υπό μορφή αντιστάθμισης για την παροχή δημόσιας υπηρεσίας που χορηγούνται σε ορισμένες επιχειρήσεις επιφορτισμένες με τη διαχείριση υπηρεσιών γενικού οικονομικού συμφέροντος (2012/21/ΕΕ).

5) Η Ανακοίνωση της Επιτροπής (11-01-2012), σχετικά με την εφαρμογή των κανόνων της Ευρωπαϊκής Ένωσης για τις κρατικές ενισχύσεις στην αντιστάθμιση για την παροχή δημόσιας υπηρεσίας γενικού οικονομικού συμφέροντος (2012/C8/02).

6) Η Ανακοίνωση της Επιτροπής (11-01-2012) σχετικά με το Πλαίσιο της Ευρωπαϊκής Ένωσης για τις κρατικές ενισχύσεις υπό μορφή αντιστάθμισης για την παροχή δημόσιας υπηρεσίας (2012/C8/03).

7) Ο Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 2832/2023 της Επιτροπής της 13ης Δεκεμβρίου 2023, σχετικά με την εφαρμογή των άρθρων 107 και 108 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης στις ενισχύσεις ήσσονος σημασίας οι οποίες χορηγούνται σε επιχειρήσεις που παρέχουν υπηρεσίες γενικού οικονομικού συμφέροντος.

8) Το με Α.Π. 31523/ΕΥΚΕ 446/19.03.2018 έγγραφο της Εθνικής Αρχής Συντονισμού/ΕΥΚΕ «Ζητήματα ενισχύσεων σε δράσεις συμβουλευτικής – κατάρτισης – πιστοποίησης σε ανέργους» και τις επισυναπτόμενες Οδηγίες – Περιεχόμενα Έκθεσης τεκμηρίωσης Συμβατότητας ΥΓΟΣ».

6. Στο κεφάλαιο 3 «ΕΠΙΛΕΞΙΜΟΤΗΤΑ» του σχεδίου Πρόσκλησης συστήνεται:

Στο τέλος της **παραγράφου 3.4 να μεταφερθεί** από την παράγραφο 3.5 *«με την επιφύλαξη της τήρησης των κανόνων του ανταγωνισμού και των κρατικών ενισχύσεων».*

Στη συνέχεια **να προστεθούν** οι ακόλουθες παράγραφοι:

- *«Για τα έργα που δεν ενέχουν στοιχεία κρατικής ενίσχυσης σύμφωνα με τα οριζόμενα στην Ανακοίνωση της Επιτροπής σχετικά με την έννοια της κρατικής ενίσχυσης όπως αναφέρεται στο άρθρο 107 παράγραφος 1 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης (2016/C262/01), προκειμένου το σύνολο της δημόσιας χρηματοδότησης της προτεινόμενης δράσης να μην εμπίπτει στους κανόνες περί κρατικών ενισχύσεων, πρέπει να διασφαλιστεί ότι η χρηματοδότηση που παρέχεται για τις συγκεκριμένες δράσεις δεν μπορεί να χρησιμοποιηθεί για διεπιδότηση ή για έμμεση επιδότηση άλλων οικονομικών δραστηριοτήτων του κυρίου έργου. Η αποφυγή της διεπιδότησης μπορεί να διασφαλιστεί με την τήρηση*

ξεχωριστών λογαριασμών, τον κατάλληλο επιμερισμό των δαπανών και με τη διασφάλιση ότι η δημόσια χρηματοδότηση δε στηρίζει άλλες δραστηριότητες».

▪ Έργα που συνιστούν ειδικές περιπτώσεις άσκησης οικονομικών δραστηριοτήτων, οι οποίες παράγουν αποτελέσματα προς το γενικό δημόσιο όφελος και δεν θα μπορούσαν να παρασχεθούν από την αγορά χωρίς την παρέμβαση του κράτους, είναι δυνατόν να συνιστούν Υπηρεσίες Γενικού Οικονομικού Συμφέροντος (ΥΓΟΣ) που ενέχουν στοιχεία κρατικής ενίσχυσης. Στις περιπτώσεις των ΥΓΟΣ το ύψος της δημόσιας χρηματοδότησης του έργου προσδιορίζεται μέσω κατάλληλης χρηματοοικονομικής ανάλυσης προσδιορισμού της αντιστάθμισης, σύμφωνα με το εφαρμοζόμενο δίκαιο των ΥΓΟΣ».

Στην ενότητα 3.5 «Ειδικότεροι κανόνες επιλεξιμότητας» να διαγραφούν:

- Σε περίπτωση που το σύνολο ή μέρος της πράξης χρηματοδοτείται στο πλαίσιο του Κανονισμού 651/2014 (ΓΑΚ), όπως τροποποιήθηκε με τον Κανονισμό 2023/1315, και για τον προσδιορισμό του πόσου /έντασης ενίσχυσης λαμβάνεται υπόψη το έλλειμμα χρηματοδότησης που προσδιορίζεται μέσω χρηματοοικονομικής ανάλυσης, πρέπει κατά την διάρκεια ζωής του έργου να προκύπτουν λειτουργικά έσοδα μεγαλύτερα ή ίσα από τις λειτουργικές δαπάνες.
- Με την επιφύλαξη της τήρησης των κανόνων του ανταγωνισμού και των κρατικών ενισχύσεων (μεταφέρθηκε στο τέλος της παραγράφου 3.4).

Στην τελευταία παράγραφο της **ενότητας 3.5**, αναφορικά με το πλαίσιο του Κανονισμού De Minimis, να διαγραφεί η παράγραφος:

«Επισημαίνεται ότι όσον αφορά τις δράσεις οι οποίες εξετάζονται στο πλαίσιο του Κανονισμού De Minimis, πρέπει να πληρούνται επιπλέον και οι παρακάτω προϋποθέσεις:

- να διαθέτει μεθοδολογία καθορισμού του ποσού της ενίσχυσης ανά είδος υπηρεσίας,
- να πληρεί το σύνολο των προϋποθέσεων του Κανονισμού Ε.Ε. 1407/2013,
- να ενημερώνει το Πληροφοριακό Σύστημα Σώρευσης Κρατικών Ενισχύσεων (ΠΣΣΚΕ), με τα στοιχεία του αν έχει προκύψει ποσό ενίσχυσης προς αυτόν, καθώς και το ποσό αυτό.», καθώς δεν τυγχάνει εφαρμογής στη συγκεκριμένη δράση.

7. Γενική επισήμανση: Πρέπει να δοθεί ιδιαίτερη προσοχή από την οικεία Διαχειριστική Αρχή, όσον αφορά στην χρηματοδότηση Πράξεων στον ίδιο ή σε άλλους Δικαιούχους Πράξεων παραπλήσιου περιεχομένου. Ενδεικτικά σε περίπτωση, κατά την οποία οι ανωτέρω Δικαιούχοι ή άλλοι Δικαιούχοι έχουν ήδη ή πρόκειται στο άμεσο μέλλον να αναλάβουν την **υλοποίηση πράξεων με συναφές αντικείμενο**, τότε η περιγραφή και διαστασιολόγηση των πράξεων πρέπει να είναι σαφής

ακριβής και ξεκάθαρη προς αποφυγή αλληλοεπικαλύψεων ή και ενδεχόμενης σταυροειδούς χρηματοδότησης.

8. Υπενθυμίζεται ότι:

✓ Σύμφωνα με τα οριζόμενα στην **με Α.Π. 99801/ΕΥΚΕ 1162/27.10.2023 Εγκύκλιο της ΕΥΚΕ** με θέμα «Οδηγίες προς φορείς που εμπλέκονται στη διαχείριση συγχρηματοδοτούμενων δράσεων κατά την προγραμματική περίοδο 2021-2027 αναφορικά με ζητήματα κρατικών ενισχύσεων», μετά την υποβολή των μεμονωμένων προτάσεων στην πρόσκληση υποβολής προτάσεων, κάθε πρόταση πρέπει να εξετάζεται διακριτά αναφορικά με την ύπαρξη κρατικής ενίσχυσης και την τήρηση των κανόνων του ανταγωνισμού.

✓ Για την αξιολόγηση της πλήρωσης του κριτηρίου συμβατότητας της εκάστοτε πράξης με τους κανόνες του ανταγωνισμού και των κρατικών ενισχύσεων, είναι αναγκαίο να συμπληρώνονται οι λίστες ελέγχου περί ύπαρξης κρατικής ενίσχυσης που έχουν κοινοποιηθεί **με την με Α.Π. 115150/ΕΥΚΕ4023/2.11.2016 επιστολή του ΓΓΔΕ & ΕΣΠΑ** (όπως ισχύει αναλογικά), αντίγραφα των οποίων πρέπει να τηρούνται στο φάκελο της πράξης.

9. Τέλος, σημειώνεται ότι **η παρούσα γνωμοδότηση** επί της Πρόσκλησης «*Πρώθηση της κοινωνικής επιχειρηματικότητας*» παρέχεται **στο πλαίσιο των αρμοδιοτήτων της ΕΥΚΕ-ΧΕ** και περιορίζεται στην παροχή απόψεων σχετικά με τη συμμόρφωση τού υπό κρίση μέτρου ενίσχυσης με τους κανόνες Ανταγωνισμού και Κρατικών Ενισχύσεων της ΕΕ. Επισημαίνεται ότι δεν εμπίπτει στις αρμοδιότητες της ΕΥΚΕ-ΧΕ η αξιολόγηση οποιαδήποτε άλλης πτυχής του μέτρου ενίσχυσης, συμπεριλαμβανομένων των θεμάτων που άπτονται του δικαίου περί δημοσίων συμβάσεων.

Οι απόψεις της ΕΥΚΕ-ΧΕ βασίζονται αποκλειστικά στις πληροφορίες που παρείχε εγγράφως η οικεία Διαχειριστική Αρχή και ειδικότερα στο περιεχόμενο του σχεδίου Πρόσκλησης υποβολής προτάσεων, έγγραφο το οποίο αφορά η γνωμοδότηση της ΕΥΚΕ-ΧΕ βάσει των αρμοδιοτήτων της.

Εάν οι παρεχόμενες πληροφορίες αποδειχθούν ελλιπείς ή εσφαλμένες, ή το μέτρο ενίσχυσης δεν υλοποιηθεί σύμφωνα με αυτές τις πληροφορίες, η ΕΥΚΕ-ΧΕ διατηρεί το δικαίωμα να επανεξετάσει τις απόψεις της που εκφράζονται στο παρόν έγγραφο.

Παραμένουμε στην διάθεσή σας για κάθε αναγκαία διευκρίνιση.

Ο Προϊστάμενος της ΕΥΚΕ-ΧΕ

Ευάγγελος Στουραϊτης

Εσωτερική Διανομή:

- Γραφείο Αναπληρωτή Υπουργού Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών
- Γραφείο Γενικού Γραμματέα Δημοσίων Επενδύσεων και ΕΣΠΑ
- Γραφείο Γενικής Διεύθυνσης Θεσμικής και Επιχειρησιακής Υποστήριξης
- ΕΥΚΕ - ΧΕ

Με τη συγχρηματοδότηση
της Ευρωπαϊκής Ένωσης

Σελίδα 10 από 10